

Prpriave za pohod na Poljane

Planinci so že na poti

Iz Kamnika je krenilo 22 planincev in tabornikov — 450 kilometrov naporene poti preko planin in partizanskih krajev — končni cilj: Poljane

Kamnik, 17. junija — Danes dopoldne so iz Kamnika krenili planinci in taborniki na prvo Gorenjsko partizansko kurirsko pot. Na pohodu je 18 udeležencev iz Kranja ter 4 iz Kamnika. Skupino vodi prvoborec in planinec iz Kranja tov. Andrej Brovč.

Pohod, ki je organiziran v po-
častitev 20-letnice revolucije, vo-

di preko Velike planine, preko Kamniških planin, čez Karavanke, Julijske Alpe, preko Pokljuke in Jelovice, do Cerknega in nazaj mimo Dražgoš in Blegoš na Lavtarski vrh in v Kranj. Skupna dolžina pohoda je 450 kilometrov. Iz Kranja bodo nadaljevali pot na Poljane, kjer se bodo 4. julija združili z drugimi partizanskimi enotami.

Pot je zelo naporena, kajti udeleženci morajo nenehno plezati v hrib ter se znova spuščati v doline. Izbrana je tako, da vključuje vse glavne vrhove, hkrati pa tudi vse pomembnejše zgodovinske kraje iz naše revolucije oziroma iz časov NOB.

Pri današnjem svečanem začetku prvega pohoda v Kamniku, je udeležence pozdravil tamkajšnji predsednik Občinskega odbora SZDL Vinko Gobec, predsednik planinskega društva Kamnik, Karel Benkovič, ter predsednik planinskega društva iz Kranja, Franjo Klotnik.

Gorenjska partizanska kurirska pot, ki so jo danes odprli, bo ostala stalna oblika spominov na čase revolucije. Udeleženci, ki bodo na tem pohodu obiskali vse določene kraje ter zbrali vseh 46 določenih žigov, bodo prejeli posebne značke, kot je to že urejeno za Planinsko transferzalo v marilu Slovenije.

Gorenjci!

V TOREK, 20. JUNIJA POPOLDNE, BO OBISKAL GORENJSKO PREDSEDNIK REPUBLIKE MALI MOBIDO KEITA. NA POTI PO SLOVENIJI BO TEGA DNE OB 17.30 URI PRISEL IZ LJUBLJANE IN SKOZI KRANJ NADALJEVAL POT NA BLEJ, KAMOR BO PRISPEL OB 18. URI. NASLEDNJI DAN SI BO OB 9. URI OGLEDAL BLEJSKI GRAD IN OKOLICO. OKROG 10 DO 11 URE SE BO SKOZI KRANJ VRACAL PROTI LJUBLJANI.

VSE PREBIVALCE GORENJSKE, CLANE SZDL IN DRUGIH MNOŽICNIH ORGANIZACIJ POZIVAMO, DA PRISRČNO SPREJMEJO VIŠOKEGA DRŽAVNIKA IZ PRIJATELJSKE AFRISKE DEZELE.

OKRAJNI ODBOR SZDL

O problemih v zvezi z novimi ukrepi v gospodarstvu

Sleheri občan je proizvajalec

Takšna je enotna ugotovitev petkovskega skupnega plenuma predsedstva Obo SZDL Tržič in ObSS Tržič

TRŽIČ, 17. JUNIJA — Poročali smo že, da je bil včeraj skupni plenem Obo SZDL in ObSS, na katerem so razpravljali izključno o problemih gospodarjenja gospodarskih organizacij v tržiški komuni z ozirom na nove ukrepe, ki jih je v tem mesecu sprejela Zvezna ljudska skupščina. Razprava, ki je dala v glavnem enake zaključke kot že sredi plenem Obk ZKS, pa je pokazala, da je postal sleheri občan tudi upravljalec in zato zainteresiran, da poskuša reševati vse probleme, ki se pojavljajo v komuni. Le s takšnim načinom reševanja posameznih problemov, ki so spričo novih ukrepov v našem gospodarjenju postali osrednja točka dnevnih razprav, pa bo moč premostiti številne pomanjkljivosti, ki so doslej obstajale v naših gospodarskih organizacijah.

Tako kot sredina, je tudi včerajšnja razprava pokazala, da so gospodarske organizacije v tržiški komuni in tudi drugod, doslej obravnavale obratna sredstva kot postranski problem, ki pa se je prav z uveljavitvijo novih ukrepov v gospodarstvu pokazal kot osrednji problem v nadaljnjem gospodarjenju. Razveseljivo pa je,

tako je pokazala vsaj včerajšnja razprava, da je o tem predlogu začel razmišljati in razpravljati sleheri občan. Tako so se včeraj v razpravi najprej oglašili zdravstveni delavci in uslužbenci v prosveti, ki so odslej vsa vprašanja gospodarstva sprejemali bolj ali manj s strani in neprizadeto. Prav to dejstvo pa jasno ilustrira ugotovitve, ki smo jo zapisali že prej. Prav zaradi tega pa je včerajšnja

razprava pokazala, čeprav je bilo pričakovati, da bodo posamezniki analizirali konkretne probleme posameznih gospodarskih organizacij, da bo treba odslej o problemih gospodarjenja razpravljati res le v osnovnih celicah gospodarskih organizacij — ekonomskih enotah — prav tako pa tudi po vseh ostalih družbenih organizacijah in organih izven podjetij.

B. F.

VISOKI GOSTJE na Bohinjski Beli

BOHINJSKA BELA, 18. junija — Danes je med svojim bivanjem na Gorenjskem obiskal vojašnico na Bohinjski Beli minister za državno varnost in načelnik generalštaba indonezijske kopenske vojske general Abdul Harris Nasution. Ob deseti uri ga je prisrčno sprejelo prebivalstvo Bohinjske Bele, ko se je v spremstvu državnega sekretarja za narodno obrambo generalom armije Ivanom Gošnjakom za kratek čas ustavil v vasi. V imenu prebivalcev je visoke goste pozdravila mladinka Milena Zupan ter jim skupaj s pionirskimi in mladinskimi v narodnih nošah izročila šopke gorenjskih nageljnov. Po prisrčnem sprejemu sta oba generala prisostvovala vajam, ki so jih izvajali vojski — planinci v pečinah nad Bohinjsko Belo. Po ogledu vaj sta generala s spremstvom odpotovala nazaj na Bled.

Odrpito pismo Občinskemu sindikalnemu svetu v Radovljici

Kje naj gradijo Dom kulture?

Sredstva so — ni pa lokacije

Sindikalna organizacija tovarne verig v Lescah je poslala Občinskemu sindikalnemu svetu v Radovljici odprto pismo, s katerim ga seznani o nastalih problemih v zvezi z gradnjo kulturnega doma v Lescah oziroma želi, da Občinski sindikalni svet pove svoje stališče. O tem je na zadnji seji razpravljala plenem Občinskega sindikalnega sveta, ki je zamisel o gradnji kulturnega doma v Lescah pozdravil in podprl.

V čem je torej jedro odprtega pisma, ki ga je poslala sindikalna podružnica tovarne Verig Lesce Občinskemu sindikalnemu svetu v Radovljici? V Lescah namreč že več let govorijo, da bodo gradili delavski kulturni dom, vendar je za to gradnjo vedno primanjkovalo denarja. Ker ni bilo drugih izglelov za finansiranje, je letos delavski svet tovarne verig v Lescah odobril potrebna sredstva za gradnjo kulturnega doma. Obenem predlaga sindikalna organizacija, da bi ta dom gradili na prostoru od sedanjem nogometnem igrišču, v središču in ob neposredni bližini podjetij Verige, Almirne, Gorenjke in TIO, kakor tudi v bližini železniške in avtobusne postaje. S to lokacijo se strinjajo vse množične organizacije v Lescah.

Pričetek gradnje kulturnega doma pa zavira to, ker se sedaj ni izdalo lokacijsko dovoljenje. Pristojni občinski organi to lokacijo odklanjajo in menijo, da bi bilo bolj primerno mesto nekje med Lescam in Radovljico. Zaradi teh pomislekov lokacija še vedno ni potrjena, čeprav so sredstva za

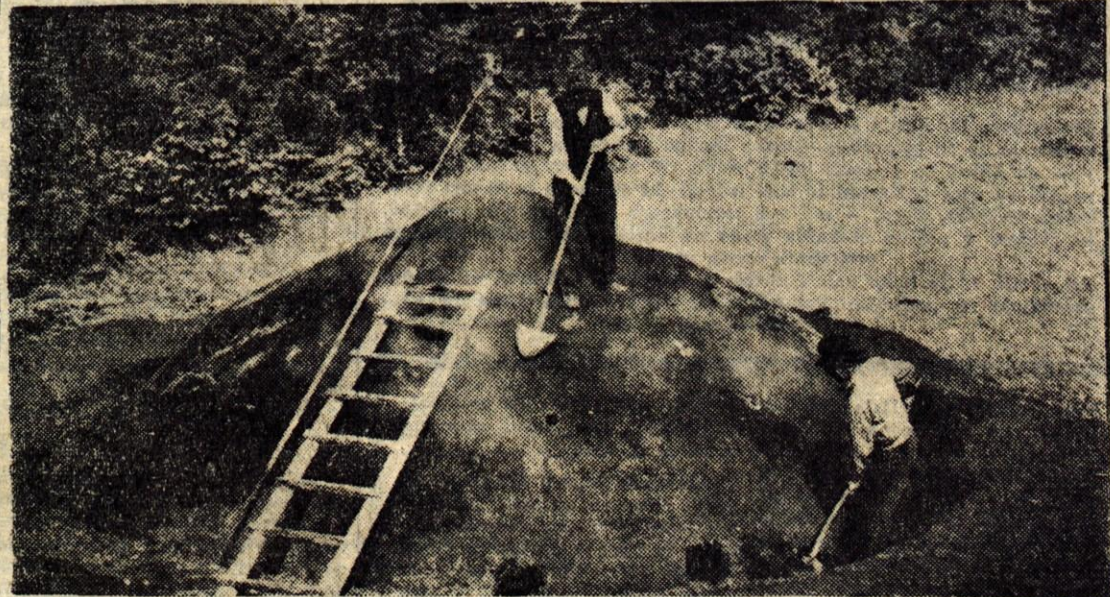
gradnjo že zagotovljena. Sindikalna organizacija v Verigi meni, da bi bila gradnja doma na drugem mestu neprimerna tako za tovarno Veriga, kakor tudi za ostale delovne kolektive. Tudi predvidena združitev Lesce v Radovljico, na katero se nekateri opirajo, ne opravičuje druge lokacije, je rečeno v odprtem pismu sindikalne organizacije. V kolikor bi se v daljši prihodnosti naselili Radovljica in Lesce le združili, ne bi zahteval samo en kulturni dom, temveč bo treba zgraditi še več objektov, ki bi služili kulturnim namenom.

Ob koncu odprtega pisma ugotavlja sindikalna podružnica tovarne Veriga v Lescah, da v tem

kraju sedaj ni nobenih prostorov za najnujnejše kulturno, prosvetno in športno izživiljanje in da je pra vzaradi tega, kakor tudi zaradi predvidenega razvoja industrije v Lescah nujno, da se kulturni dom čim prej zgradi, ne glede na kasnejše skupne potrebe Lesce in Radovljice.

Ker se lokacija kulturnega doma v Lescah zavlačuje, se nam vzbujajo vtis, poudarja sindikalna organizacija v odprtem pismu, da pristojni organi še vedno niso na jasnem, ali naj se dom v Lescah gradi ali ne, zato priporočamo Občinskemu sindikalnemu svetu, naj o tem razpravlja in javno objavi svoja stališča glede gradnje in lokacije kulturnega doma v Lescah.

Kakor smo že uvedoma poročali, je o tem Občinski sindikalni svet v Radovljici že razpravljala na plenumu, ki je bil v sredo, 14. junija. Clani plenuma so se strinjali z vsebino odprtega pisma, kakor tudi z iniciativo Lesčanov za gradnjo kulturnega doma.

KROPA, 18. junija — Danes je tukaj turistično društvo pripravilo »žebjarski dan«. Ze na vse zgodaj so prihajali v Kropo številni turisti (domači in tuji), ki so si ogledali kropske znamenitosti. Izredno lep dan in zanimiv program »žebjarskega dne« sta privabila v Kropo nad tisoč turistov. Ogledali so si številne znamenitosti, med njimi slovensko peč, ki so jo odkrili leta 1953 in ki datira v pozni srednji vek ter pravo ogljarsko kopo, kjer so ogljarji »kuhali« oglje starodavni vigne VICE, kjer so kropski kovači, kakor pred desetletji, kovali žebje. Tudi muzej so obiskali številni turisti. Ob deveti, deseti in enajsti uri pa so predvajali dokumentarni film »Kropski kovači«. Vsa Kropa je bila okrašena z zastavami in dobro razpoložena. Popoldne pa je bil v sindikalni dvorani koncert komornega zbora »Tone Cufar« z Jesenic, ki ga je vodil Polde Ulaga.

Na sliki: Ogljarska kopa, ki so jo prav za »žebjar dan« pripravili stari ogljarji

Foto: F. Perdan

S skupnega plenuma predsedstva Obo SZDL in ObSS Tržič

Prpriave za proslavo na Poljanah v kranjski občini

Obljuba bo izpolnjena

4. julija 8000 kranjskih občanov na Poljanah

Kranj, 17. junija — Včeraj je imel občinski pripravljalni odbor za udeležbo na veliki proslavi 20-

letnice ljudske revolucije, ki bo na Poljanah nad Jesenicami, svoj posvet, ki mu je predsedoval predsednik občinskega odbora ZB NOB Kranj, udeležili pa so se ga predstavniki družbeno-političnih organizacij kranjske občine in JLA.

Kot so Kranjčani obljubili, se bo proslave na Poljanah udeležilo 8000 občanov. Na včerajšnjem sestanku pa so ugotovili, da bo ta obljuba res tudi izpolnjena, saj so v tovarnah že pričeli z informativnimi sestanki delavcev, medtem ko bo prebivalce s terena obveščal o vsem potrebnem občinski

odbor SZDL. V vseh tovarnah in podjetjih kranjske občine bodo v okviru sindikalnih organizacij organizirali posebne štabe, ki bodo takoj pričeli z zbiranjem prijav. Da se bodo kranjski delavci lahko udeležili tudi pohoda Prešernove brigade, ki bo v nedeljo krenila proti Poljanam, bo občinski sindikalni svet Kranj oskrbel, da bo ponedeljek dela prost dan. Vse udeležence osrednje gorenjske proslave ob 20. obletnici ljudske revolucije iz kranjske občine, bodo na Poljane prepeljali s posebnimi vlaki, avtobusi in kamioni.

Pred pripravami na ustanovitev socialnih centrov

Primanjkuje nam socialnih delavcev

Tudi pri nas imamo, tako kot drugod po svetu, še veliko nerešenih socialnih problemov: nekateri so dedščina preteklosti, drugi se porajajo ob spremembah, ki jih prinaša naš hiter vsestranski razvoj. Sedaj je socialna služba utegnjena v upravne službe ljudskih odborov, vendar se je že razvila do take stopnje, da bi jo to v prihodnje le oviralo.

Zato sta Odbor za socialno politiko in zdravstvo in odbor za delo in socialno zavarovanje Zvezne ljudske skupščine v mesecu februarju 1961 sprejela priporočilo

o ustanavljanju centrov za socialno delo — samostojnih strokovnih služb za socialno varstvo. Ti centri naj bi združevali skupine strokovnjakov (Nadaljevanje na 2. str.)

Se nadalje sončno vreme s krajevnimi pooblaščitvami in nevlakami. Temperature ponoči med 9 in 13, podnevi okoli 20 stopinj Celzija.

ODLIKOVANJE POD STORŽIČEM

20. junija 1949 so delovne frontovske brigade pod Storžičem imele veliko svečanost, ko so izročili odlikovanja in priznanja IO OF Slovenije najboljšim brigadam in delavcem. Prehodno zastavo je prejela III. frontovska brigada iz Kranja. 180 članov te brigade je v 36 delovnih dnevih izdelalo 5700 kubičnih metrov lesa. Brigade so takrat delale pri spravljanju lesa, ki so ga veliko izvažali za potrebe obnove v deželi.

II. LJUDSKO POSOSILO

Za obnovo in industrializacijo dežele v okviru prvega petletnega plana je vlada FLRJ 1950. leta razpisala II. pososilo v višini 5,5 milijard dinarjev. Ljudje so se pred predvidenim časom zbrali na vsoto. Kranj z okolico je zbral nad 20 milijonov din.

ZLET V ZAVRŠNICI

20. junija 1945 je bil v Završnici velik Zlet Svobode, ki se ga je udeležilo okrog 10.000 prebivalstva iz vseh krajev Gorenjske. Ta prireditve je pomenila značilen vzpon v množičnosti kulturno-prosvetne dejavnosti po naših krajih.

ORKESTER

BOJANA ADAMIČA V RADOVLJICI

V okviru Jugoslovanskih pionirskih iger v počastitev 20-letnice vstaje, je bilo minuli mesec medkrajeno tekmovalje mestnih ekip iz Krškega in Radovljice, in sicer radijski oddaji "Poslušaj in povej nam". Ker so si Radovljčani priborili zmago, je za nagrado za ta uspeh tamkajšnja Delavska univerza organizirala nastop orkestra RTV Ljubljana pod vodstvom Bojana Adamiča. Sodelovali so tudi pevec — solisti Marjana Deržaj, Majda Sepe, Nino Robič in Rasko Ingolič. Za omenjeno prireditev so pokazali Radovljčani izredno zanimanje, saj je bila velika kinodvorana skoraj premajhna za navdušeno občinstvo.

F. Z.

PRITOŽBA KOROŠKEGA SLOVENCA

Iz Strassburga se je zvedelo, da se je nek koroški Slovenec pritožil komisiji za človečanske pravice pri Evropskem svetu, zaradi neupoštevanja slovenskega jezika na koroških sodiščih. Komisija za človečanske pravice je sklenila, da dostavi pritožbo koroškega Slovenca zaradi prepovedi uporabe slovenskega jezika pred rožiskim okrajnim sodiščem v avstrijski vladi z vabilom, da do 15. julija 1961 pisмено zavzame stališče. Po sprejemu tega stališča bo komisija nadaljevala s posvetovanjem o pritožbi.

Po poročilu sekretariata komisije za človečanske pravice, je bila tožba vložena že julija 1960 in nato utemeljena z izčrpnim dokaznim gradivom, ki dokazuje, da sta okrajno sodišče rožskega sodnega okraja s slovenskim, odnosno mešanim prebivalstvom, in celovito deželno sodišče ob koncu leta 1959 zavrnili tožbo koroškega Slovenca in obravnavo v slovenščini, kar je v nasprotju s konvencijo o človečanskih pravicah.

V skladu z mednarodnimi pogodbami je Avstrija dolžna zagotoviti spoštovanje človečanskih pravic tudi pripadnikom slovenskih manjšin na Koroškem.

Koroški Slovenci ta sklep pozdravljajo še posebej zato, ker gre za podobno pritožbo, katero je avstrijska vlada vložila proti Italiji.

SMRT PESNIKA

20. junija 1949. leta je v Zagrebu umrl veliki hrvaški revolucionarni književnik, pesnik, pripovednik in esejist Vladimir Nazor. V 67. letu starosti se je vključil celo v partizanske enote ter tako spoznal razpoloženje in trpljenje borcev kar je opisal v mnogih svojih delih.

ZMAGA

V VUKOVARJU

Dne 20. junija 1920. leta je bil v Vukovarju II. kongres Komunistične partije Jugoslavije. Priprave kakor tudi potek samega kongresa je bil v znaku hudih notranjih bojev med tako imenovanimi centralisti in levicariji. Prvi so hoteli, naj bi popustili v svojem programu in ne izzivali buržoazije na represalije. Drugi, levicariji, pa so bili za jasna načela in program. Le-ti so tudi zmagali. Socialistična delavska stranka Jugoslavije (komunistov), kot se je do takrat imenovala, je na II. kongresu prevzela jasno ime: Komunistična partija Jugoslavije in v vodstvo so bili izvoljeni zolj ljudje iz levice, ki niso dovolili popuščanja.

Ljudje in dogodki

Dobrodošlica našemu afriškemu gostu

Naše glavno mesto je že nekaj dni priča intenzivnih političnih obiskov, ki imajo svoj pravi smisel v pripravah na septembrski sestanek »na vrhu« voditeljev nevezanih držav. V tem vrvežu je na letališču v Batajnici prišlo do trojnega sestanka med Titom, Sukarnom in Keitom. Letalo indonezijskega predsednika Sukarna se je medtem že dvignilo z batajnškega letališča in odletelo v smeri Rima, predsednik republike Mali, Modibo Keita, pa se bo esem dni zadržal v naši državi na uradnem obisku.

Natančno tri mesece po obisku našega predsednika Tita v tej prijateljski afriški državi, smo lahko popolnoma uredili vtiše in spoznali kako slična so gledanja dveh državnikov na številna vprašanja, ki trenutno zaskrbijo svet. Sklepih točk v zunanji politiki imata obe državi nič koliko in z veseljem lahko zapišemo, da se glede najvažnejših mednarodnih vprašanj popolnoma strinjamo. V predstojećih razgovorih bodo prav gotovo izbrpno govorili o prispevku, ki ga obe deželi lahko doprinejo pri urejanju zapletenih mednarodnih problemov, saj je končni cilj teh prizadevanj mir, varnost in napredek na svetu.

Našim ljudem so že dolgo znane zasluge Modibo Keita pri ustvarjanju nove afriške države, republike Mali. Kot mnogi drugi voditelji bivše francoske Afrike, se je Modibo Keita izobraževal v francoskih šolah. Med rednimi izobraženci Afrike je začel politično delovati. Nagibal se je k francoskim levim socialistom in k francoski KP. Leta 1946 je stopil v Stranko afriške solidarnosti, ki je bila pod vplivom KP Francije.

Kot eden izmed voditeljev te splošnoafriške politične organizacije na ozemlju francoskih afriških posesti, je bil Modibo Keita v francoskem Sudanu in v Sudanski Uniji tudi vodilni osnovne politične organizacije svoje dežele. Leta 1952 so ga izvolili za poslanca v francosko nacionalno skupščino, postal pa je tudi njen podpredsednik. Metropola je upala, da ga bo tako navdušila za francosko-afriško sodelovanje, s katerim je hotel Paris pozneje obvarovati osnovne ekonomsko-politične koristi v prekomorskih posestih. Proti koncu leta 1957 je postal Modibo Keita francoski državni sekretar za tako imenovano prekomorsko Francijo.

Ceprav je bil Modibo Keita vedno na znani de Gaullov referendum mnenja, da se francoskemu Sudanu ni treba odreči sodelovanja s Francijo, in čeprav je glasoval za to sodelovanje, je vendar menil, da je referendum samo etapa v nadaljnjem ostvarjanju popolne nacionalne neodvisnosti Sudana.

Eden izmed vzrokov takšnega mišljenja je precejšnja zaostalost Sudana. Na 1.204.000 kvadratnih kilometrov živi samo 3.700.000 prebivalcev, ki se pretežno ukvarjajo s poljedelstvom in živinorejo. Voditelji Sudana so upali, da bo Francija izdatno pomagala pri razvoju te zaostale države. Razen tega so nanje vplivali tudi voditelji sosednje Senegalije, preko katere je francoski Sudan imel svoj izhod na morje. In dokaj večja razvitost te države je končno lahko dajala Sudanu upanje, da se bo tudi sam razmeroma hitro otreseel svoje zaostalosti.

De Gaulle je hotel združiti Senegalijo in Sudan, ker je upal, da bo sodelovanje s profrancosko usmerjenimi voditelji Senegalije ublažilo radikalizem Modibo Keitove stranke. Tako je nastala Federacija Mali, skupna država Senegalije in Sudana.

Vendar je ta afriška skupnost razpadla še preden se je sploh utrdila. Kajti namesto, da bi profrancoska Senegalija ublažila radikalnost Sudana, so radikalnejše ideje Sudanske Unije prodirle v Senegalijo in posebno navdušile mlade izobražence glavnega mesta Dakarja. Ko je bilo videti, da bo radikalnejši Modibo Keita in njegovi senegalski in sudanski pristaši na predsedniških volitvah prevladali v Federaciji, so senegalski voditelji pretrgali stike med obema državama.

Tako so namesto Federacije Mali ustanovili Republiko Mali pod predsedstvom Modibo Keita.

Naša država ima s to afriško državo od vsega začetka dobre odnose, ki so se razvijali posebno v zadnjem času po obisku predsednika Tita v Republiko Mali. Razširili so jih tudi s finančnim in trgovskim sporazumom kot tudi z znanstveno tehničnim sodelovanjem. Hitro so nastale prijateljske vezi predvsem zaradi podobnosti glede zunanje politične usmerjenosti obeh držav.

Zato bo obisk predsednika Modibo Keita v Jugoslaviji izraz plodnega sodelovanja, ki lahko drugim državam služi za vzgled.

V sredo začnejo s tehničnimi pregledi motornih vozil

Srečno vožnjo z novimi tablicami

V eni izmed zadnjih številčk smo že pisali o letošnji registraciji motornih vozil. Pred dnevi pa je bilo s tem v zvezi važno posvetovanje, na katerem so izdelali načrt letošnjega poteka registracije motornih vozil. Iz tega sestanka povzemamo najvažnejše zaključke, ki bodo najbolj zanimali širši krog naših bralcev.

Kakor smo že poročali bodo tehnične preglede odslej opravljala pooblaščenca podjetja, ki imajo zadostno število strokovnjakov. V kranjskem okraju bosta te posle opravljala dva podjetja »Agroservis« v Kranju in na Jesenicah. Tehnični pregledi se bodo za kranjsko občino začeli v torek, 20. junija. Prvi dan bodo pregledovali avtobuse, v sredo tovornjake do tri tone, v četrtek tovornjake nad tri tone, v petek osebne avtomobile znamke »Zastava« 500 in 600 D, v soboto pa vse ostale avtomobile. Podjetje »Agroservis« na Laborah bo preglede vršilo ves dan in sicer od 6. ure zjutraj do 18. ure zvečer.

Na Jesenicah se bodo tehnični pregledi začeli prav tako v torek, 20. junija. Prvi dan bodo na vrsti tovornjaki in avtobusi, v sredo bodo pregledovali osebne avtomobile znamke »Zastava« 600 in 600 D, zadnji dan pregledov v četrtek pa bodo pregledali vse ostale osebne avtomobile. Priporočljivo bi bilo, da bi se lastniki motornih vozil držali določenega vrstnega reda, ker bodo tako omogočili pregledovalcem hitreje delo.

Za ostale občine kranjskega okraja za sedaj še niso ničesar natančno določili. Najbrž pa bodo prišle na vrsto prihodnji teden. Zdi se nam potrebno opozoriti lastnike traktorjev in motornih strojev, da bo tehnični pregled za njih skupaj s tovornimi vozili. Vsa tovorna vozila morajo imeti pri pregledu smerne kazalce k utripajočo lučjo spredaj in zadaj na obeh straneh. To velja tudi za traktorje in motorne stroje. Razen tega morajo vozniki tovornjakov predložiti pri tehničnem pregledu poseben trikotnik za opozorilo pri okvarah in nesrečah, ki je že na razpolago v trgovski mreži. Da ne bo pri pregledih zamude, nepotrebnega razburjanja in sitnosti, izpolnite tiskovine za tehnični pregled in registracijo, ki se dobijo pri Tajništvih za notranje zadeve Občinskih ljudskih odborov s pisalnim strojem.

Nove registrske tablice za avtomobile bodo stale 2000 dinarjev. K temu pride še izdatek 250 din državnih takse. Tehnični pregledi pa se bodo plačali pri podjetjih, ki preglede opravljajo in bodo stali od 500 do 2000 dinarjev. Cestni sklad bomo še naprej plačevali pri Upravi za dohodke Občinskega ljudskega odbora.

S starimi tablicami bodo lastniki motornih vozil lahko vozili do 31. julija, vendar moramo opozoriti, da bodo za zamudnike izdatki večji. Nova vozila bodo z novimi tablicami registrirali od 20. junija naprej vsa Tajništva za notranje zadeve Občinskih ljudskih odborov, ki imajo že nove tablice. Za motorna kolesa pa bodo tehnični pregledi in registracija naknadno določeni.

Radovljica, 18. junija — Včeraj je bila v Radovljici uspela modna revija, ki jo je pripravila Alpska modna industrija Almir. Za revijo, na kateri so gledalci lahko videli 112 modelov, je značilno, da so bili na njej prikazani ne tisti izdelki, ki jih bodo v Almiri izdelovali serijsko. Torej — nič več izdelovanja ekskluzivnih modelov, ki pridejo v poštev skorajda samo na reviji; vsi modeli bodo po pristopnih cenah naprodaj.

Pri reviji, ki jo bodo danes zvečer ponovili še v Kazini na Bledu, sodelujejo še podjetja: Volna-Laško, Sečir-Skofja Loka in Plavnika-Kranj.

TE DNI PO SVETU

SUKARNO CETRTIC V JUGOSLAVIJI — Indonezijski predsednik Sukarno je te dni zopet obiskal našo državo. Politični razgovori, ki jih je vodil v Beogradu so potekali v prisrčnem in prijateljskem vzdušju in v duhu popolnega medsebojnega razumevanja, značilnega za odnose med našima državama.

Predsednik Sukarno si je ogledal prvi beograjski likovni triennale na beograjskem sejmu. Ugledni gostje so si ogledovali razstavljena dela eno uro z velikim zanimanjem.

HRUSCEV O SREČANJU S KENNEDYJEM — Predsednik sovjetske vlade je govoril o svojem nedavnem srečanju s predsednikom ZDA Kennedyjem in izjavil, da je bil ta sestanek potreben, če že ne nujen. O razorožitvi je dejal, da je v Zenevi težko doseči sporazum o prekinitvi poskusnih nuklearnih eksplozij na stališčih, ki so jih zavzele zahodne velesile. Dodal je, da je v sedanjih pogojih ni drugega izhoda kot to, da se ustavitev nuklearnih eksplozij poveže s popolno in splošno razorožitvijo.

PORTUGALSKA ZAPROSILA POMOC OD JUŽNOAFRISKE UNIJE — Kakor piše južnoafriški list »Evening Post«, je Portugalska, ki ne more sama zatreči upora v Angoli, zaprosila Južnoafriško unijo za vojaško pomoč. Nekaj visok portugalski oficir je tajno prispel pred dnevi v Capetown in se je razgovarjal z južnoafriškimi vojaškimi voditelji. List tudi piše, da je tajna delegacija južnoafriške vlade obiskala glavno mesto Angole Luando.

NI MIRU V JUŽNI TIROLSKI — Položaj v Južni Tirolski je še vedno zelo napet. Italijanska vlada je poslala v Bolzano in druge večje kraje znatne okrepitve policijskih in karabinjerskih oddredov, da bi preprečili nadaljnje nered. Vzlic temu pa so neznanci ponovno razrušili električne stebre daljnovoda in, poškodovali železniško progo. V mestu Bolzano so razširili letake, na katerih piše, da se je začel osvobodilni boj in da mora dobiti južnotirolsko ljudstvo pravico samoopredelitve.

SKUPNO ARABSKO POVELJSTVO — Na zasedanju vsearabskega obrambnega sveta so soglasno sklenili, da bodo ustanovili skupno vsearabsko poveljstvo. Sprejeli so zahtevo, naj načelniki štabov vojsk arabskih držav pripravijo ustrezni predlog in ga predložijo svetu.

GIZENGA SOGLASA S SKLICANJEM PARLAMENTA — Predsednik zakonite kongoške vlade v Stanleyvillu je sporočil, da se centralna vlada strinja s tem, da bi kongoški parlament sklical v kateremkoli mestu v deželi, s pogojem, da bodo sile OZN zagotovile varnost vseh članov parlamenta. Med zasedanjem bi morali izključiti stehenni tuji vplivi.

Predsednik kongoške skupščine Midiburo je v imenu 44 predstavnikov parlamenta, ki se muje v Stanleyvillu, in še kakšnih 40 poslancev skupščine in senata, od katerih so prišla pisma iz drugih pokrajin, izrazil pripravljenost, da bi hudo krizo v Kongu prebrodili z miroljubnimi sredstvi. Člani parlamenta so sporočili, da je kongoško ljudstvo prešlo mnogo krvi v bratomornih spopadih, ki so zgolj v interesu sovražnikov Konga.

POLJSKO-ZAHODNONEMSKA TRGOVINSKA POGAJANJA — V Bonn u so izjavili, da se odložena pogajanja o trgovinski izmenjavi med Poljsko in Zahodno Nemčijo, ki so bila napovedana za ta teden. Kot razlog za odgoditev so navedli, da je čas za pripravo teh pogajanj prekratek.

NORVEŠKA BO OKREPILA VOJNO MORNARICO — Norveški obrambni minister Harlem je izjavil, da bodo za gradnjo norveških vojnih ladij porabili do konca 1968. leta 480 milijonov kron, od česa bodo na podlagi nedavno sklenjenega sporazuma polovico prispevala ZDA. Po programu bodo zgradili pet fregat, pet patrolnih ladij ter več torpedov in podmornic.

STAVKA V AMERIŠKIH PRISTANIŠCIH — V ameriških pristaniščih je začelo stavkati kakšnih 80 tisoč pristaniških delavcev. Zaradi stavke bo v pristaniščih Atlantskega in Tihega oceana etalo kakih 950 ladij.

Pristaniški delavci so začeli stavkati, ker lastniki družb niso hoteli ugoditi zahtevi nacionalne pomorske unije, da je treba predpis ameriške delavke zakonodaje uveljaviti tudi za ladje, ki plovejo pod zastavami tujih držav, a so last ameriških družb.

VZNEMIRJENOST V OZN — Na sedežu OZN so s presenečenjem in vznemirjenjem sprejeli vest, da pošilja Portugalska nove čete v Angolo. Tak razvoj dogodkov si razlagajo tako, da se Portugalska še naprej upira sklepom svetovne organizacije.

V KRANJU BODO POSKUSILI Z VMESNO STOPNJO

(nadaljevanje s 1. strani)

kojnjakov, ki bi bili sposobni proučevati, preprečevati in zdraviti pereče socialne probleme, ne da bi bili obremenjeni tudi z upravnimi nalogami. Nekatere od strokovnih nalog, s katerimi se bodo ukvarjali strokovni centri, so socialne službe v razvitejših komunah že prevzele, posebno tam, kjer so imeli svet za socialno varstvo in svet za varstvo družine, kar pa velja tudi za socialno službo pri ObLo Kranj.

V Kranju bi v bližnji prihodnosti radi ustanovili vsaj en socialni center, vendar je to naj-večja ovira pomanjkanje socialnih delavcev in drugih potrebnih strokovnjakov. Brez novega kadra pa bi bilo ustanavljanje centra brez vsakega pomena.

Zato so se odločili, da bodo pri oddelku za socialno varstvo skušali zbrati skupino strokovnjakov, ki bi skupaj obravnavali in proučevali posamezne probleme. S tem upajo, da si bodo pridobili potrebne izkušnje, ki jih bodo koristno lahko uporabili takrat, ko bodo zreli pogoji za ustanovitev in uspešno delo socialnega centra.

NAŠ RAZGOVOR

Neutrudljiva kolesarka

Se vedno čila in zdrava, živi na Starem dvoru pri Skofji Loki v 82 letu upokojena babica Katarina Grobojšek. Ondam sem jo obiskal na njenem domu in jo našel pri branju »Glasa«. Snela je očala in me radovedno premerila od nog do glave. Ko sem ji povedal, da sem prišel na kratek klepet, je bila kar hitro

pripravljena nanj in že sva bila sredi živahnega razgovora. Prijazna Grobojšekova mama mi je kar sama pričela praviti o svojem življenju.

»Doma sem s Pugarja ob Sorji in sem kot enajsti otrok v družini morala iti zgodaj po svetu s trehobom za kruhom. Leta 1912. sem postala babica in ba-

biški posel opravljala 40 let. Letno sem povprečno bila pri 100 porodih, torej v 40 letih okoli 4000. Dolgo časa sem hodila na svoje delo kar peš. Kasneje pa sem kupila kolo in se sedaj z njim vozim že 30 let. S kolesom sem bila že v Ljubljani, in to lani, večkrat pa me pot zanese v Kranj in pa v Loko, kamor hodim po časopise.«

»Zanima me, kako vam potekajo dnevi, sedaj na stara leta, in kako jih preživite?«

»Že v mladih letih mi je bilo v največje veselje gojitev evetice. Pred vojno sem imela na

svojem vrtu preko 130 vrst najrazličnejših rož; sedaj negujem še okoli 40 vrst.

Zelo rada berem časopise, še prav posebno »Glas«. Najraje prebiram sodniške razprave, ne sreče in roman. Podlistke v časopisih izrežujem in spravljam. Kljub majhni pokojnini — 5600 dinarjev — sem zadovoljna, saj sem zdrava in se še vedno lahko peljem na kolesu. Le sree mi peša in kislina nimam dovolj.«

Takoj sem končal kramljanje z žensko, ki ji nikoli ne bi prisodil toliko let. Zares prava gojenjska grča.

V. R.

Po sledovih slavnih partizanskih enot

Kar preveč nepozabnih vtisov

Beograjski pionirji v Kranju

Kranj, 18. junija — Jutri zjutraj bo iz Kranja odpotovala skupina beograjskih pionirjev, ki so se tu zadrževali teden dni in si medtem ogledali najlepše gorenske kraje in več mest, znanih iz NOB. Skupino sestavljajo najboljši pionirji iz dvanajstih šol beograjske občine Voždovac in so obiskali Gorenjsko v okviru »Pionirskega pohoda 1961«, ki vodi po sledovih slavnih partizanskih enot, obenem pa pionirjem omogoča, da se seznanijo tudi z gospodarskimi dosežki krajev, ki jih obiščejo. Beograjski pionirji so v Kranju gostje Zveze prijateljev mladine. Tovarišice, ki spremljajo pionirje in so predstavnice Saveta za brigo o deci i Saveta pionira iz Voždovca so mi povedale, da so doslej že petkrat pripravili pionirski pohod v rojstni kraj maršala Tita, kjer so si pridobili

dovolj izkušenj za to, da so v letošnjem jubilejnem letu lahko pripravili daljši in po programu obsežnejši pohod. Skupine iz osta-

Bili smo na Kočevskem Rogu

Mogoče ste pred dnevi zasledili v našem časopisu drobno vest, ki je govorila o tem, da bodo pionirji s Koroške Bele odšli na Rog. Pretekli petek so se že vrnili, mi pa smo hitro izrabili priložnost, jih obiskali in poprosili, da nam kaj več povedo o svojih vtisih. V razgovoru s tovarišem, ki jih je spremljal na pohodu, pa tudi v razgovoru s pionirji — udeleženci pohoda v Kočevski Rog, smo izvedeli marsikaj zanimivega, vsaj nekatere stvari naj vam tudi napišemo:

Pohod pionirjev na Rog je pripravila Zveza prijateljev mladine Slovenije v počastitev 20-letnice vstaje, udeležilo pa se ga je po 30 pionirjev iz vsakega okraja naše republike. Da je iz kranjskega okraja odšla na ta pohod prav skupina pionirjev pionirskega oddela Jožeta Zupana-Ježka ni slučaj, saj je ta oddel že vrsto let znan kot eden najdelavnejših v našem okraju. Za pionirski pohod pa so zbrali tiste pionirje, ki so se prav posebno izkazali pri zbiranju podatkov iz zgodovine NOB, to je z delom v zgodovinskem krožku, pridružili pa so se jim še najboljši predstavniki ostalih krožkov.

Na sliki je skupina pionirjev, ki se je udeležila centralnega pohoda pionirjev na Kočevski Rog. Če jih boste slučajno prešli in ugotovili, da jih na sliki ni 30, ampak le 26, naj vam povem, da ob našem obisku niso bili vsi v šoli, saj osmi razredi že teden dni nimajo pouka.

Pionirski pohod na Rog se je pričel preteklo sredo, ko je bil v Ljubljani ustanovljen pionirski oddel 20-letnice vstaje. Pionirji s Koroške Bele so nosili naslov Jeseniške — Cankarjeve čete. Ze ta dan jih je čakalo vse polno lepih doživetij. Kar ne morejo prebrati skupine pionirjev iz ljubljanske osnovne šole Prežihovega Voran-

lih beograjskih občin so v istem času obiskale nekatere kraje v ostalih jugoslovanskih republikah. Take pohode bodo odlej prirejali vsako leto.

V tem tednu, ko so bili kar prenapolnjeni z obiski gorenskih krajev, so si beograjski pionirji nabrali toliko vtisov, da se kar niso mogli odločiti, in mi povedati, kje jim je bilo najbolj všeč. Ne morejo prebrati gostoljubnosti, ki so jo deležni v družinah, kjer so bili nastanjeni, vseh jim je bilo v Skofji Loki, na Bledu, pa Vintgarja tudi niso pozabili, prevzeti so si ogledovali jamo na Okroglem, in poslušali pripovedovanje o bojih gorenskih partizanov, tudi delo v tovarni Tiskana jih je zelo zanimalo in še bi lahko naštevale.

Ker jim je bilo tudi vreme vse dni naklonjeno, upajmo, da bodo vsi vtisi z Gorenjske lepi. Kranjski pionirji pa bodo obiskali Beograd v mesecu septembru.

M. S.

TRŽIŠKI OBVEŠČEVALEC

Na osnovni šoli »Heroja Bračiča« v Trzinu so se dni prav tako izdali pionirski list, posvečen svojemu rodnemu kraju v preteklosti in sedanjosti. V prispevkih se mladi avtorji lotevajo številnih tem od tržiškega celovstva do fašizma. Sestavki so napisani s toplo izraženim otroškim navdušenjem. List je opremljen z ilustracijami, ki so si jih otroci najbrž sami izmislili.

ZANIMIVOSTI

VEČ PREBIVALCEV KOT SO MISLILI

Svetovni popis prebivalstva, ki so ga izvedli v zadnjem času s pomočjo Združenih narodov, je dal za Azijo zanimive podatke. Iz rezultatov popisa je razvidno, da živi v Aziji sto milijonov ljudi več kot so računali statistiki. Prejtnji popisovalci so zagrešili hudo napako, saj jo našli čez sto milijonov ljudi manj.

Indija ima po novih podatkih nič manj kakor 438 milijonov ljudi. Tudi v ostalih azijskih državah je novi popis ugotovil neverjeten prirastek. Tako so v vrsti držav našli kar po deset

milijonov ljudi več kot pred tremi leti.

Cepprav podatki se niso dokončni lahko sklepamo, da se je prebivalstvo Azije pomnožilo v treh letih približno za deset odstotkov, kar v številnih povadano znaša 100 milijonov ljudi.

PASJI DNEVI V EGIPTU

Medtem ko pri nas vsak dan dežuje, doživlja Kairo najhujši vročinski val v zadnjih 23 letih. Ze nekaj dni vlada v tem mestu temperatura 40 do 50 stopinj Celzija v senci, medtem ko dosega na soncu tudi do 70 stopinj. V nekaterih mestnih predelih

je že pričelo primanjkovati vode. Voda, ki jo škroplni avtomobili škropijo po ulicah, v nekaj trenutkih izpari. Na osvežilne pišalce je tak naval, da je dnevna proizvodnja dosegla rekordno število 1.300.000 steklenic, ki so takoj razgrajbljene.

V tej vročini so se dogodile tudi čudne reči: nekemu možu so se na cesti nenadoma vzgale hlače, ker so se mu zaradi vročine vnele vzgalice v žepu. Neka žena je padla z balkona, na katerem je spala na cesto in se hudo poškodovala ker je — kakor je pozneje pripovedovala — sanjala, da skače v osvežujoč plavalni bazen...

Veliki kairski kinematografi so prenapolnjeni, ker imajo klimatske naprave in je v njih prijateljsko, sodeži in korenine vedno bolj redke in še enkrat je bil glad za nas nekaj več kot samo tegoba.

»Se ne, prijateljček,« sem ga zavrnil. »Moje oči so modre.«

»Naj bo, pa bodimo Evroazijci.«

»Recimo.«

Le počasi smo si utirali pot, kajti Roy je bil izžepan, pa smo se od časa do časa ustavili in počivali. Hrana smo si le stežka našli, vode pa je bilo na pretek, ker so povsod žuboreli potoki, a med nizkim grmčevjem je raslo mnogo tistih palm, ki nam jih je bil pokazal Nang Sen. Z noži smo zarezali skorjo in goltali kisto, trpko tekočino. Zadosti je bilo, da nismo trpeli žeje. Ščasoma pa so postajale jagode, sadeži in korenine vedno bolj redke in še enkrat je bil glad za nas nekaj več kot samo tegoba.

Rano nekega jutra je Skinny iznenada treščil v visoko travo in se na glavo pognal v senčnat jarek. Ko je spet zmagovalno vstal, je držal v rokah mlado opico. Cvilila je in divje otepala okoli sebe. Ubili smo jo s parangom. Malce nas je bilo sram, ko smo zanetili ogenj, povaljali opico po blatu in jo potem počasi pekli v žerjavi. Ko smo razbili blatni oklep, se je opičja koža zlahka odlučila. Tako smo bili sestradani, da smo kar planili po pečenci. Okusno je že bilo, toda po nekaj grizljajih je Don vrgl svoj kos mesa stran in se skremžil od gnusa.

»To je čisti kanibalizem.«

Pogledal sem na to, kar je včasih bila mlada opica in tudi občutil slabost. Pokril sem ostanke pečenke z debelo plastjo zemlje in odšli smo dalje.

Ta večer, ko je mrak obrisal barve z grmčevja in travnate pokrajine okrog nas, nebo pa je postalo temnosivo, smo zagledali skozi nizko drevje nejasen lesket vode. Reka ali jezero to ni moglo biti. Bilo je morje: jugovzhodna obala Sumatre — 800 milj od mangrovev in peščenih sipin pri Meddanu.

Majhni valovi so se razbijali ob položni obali in se izgubljali v belem pesku, prav kot na britanskih obalah. Toda te obale niso obkrožale bretonske čeri, temveč košate palme in v položnem, podkvastem zalivu se je vgnježil kampong.

Ker je Roy nujno potreboval zdravniško pomoč, smo se odločili, da gremo v kampong. Šli smo naravnost v vas, ne misleč na to, kako bi nas utegnili domačini sprejeti ali pa, da utegnemo biti tam Japonci. Sprva so se nam domačini, ki so melli le nekaj blaga okrog ledij in široke slamnike na glavah, boječe umikali, potem pa so stopili v gručo in nerazumljivo mrmljali. Nič čudnega, kajti videti smo bili gotovo nič dobrega obetajoča četvorica.

Naposled nam je prišel naproti poglavar vas. Podobno kot smo doživeli po ostalih kamponjih, je bil tudi ta drobne rasti in nagubana obraza, nosil pa je medaljo kraljice Vilhelmine. Predirno nas je prebadal s pogledom, pri tem pa njegov ptičji obraz ni kazal nikakršnega presenečenja. Vljudo sem se mu približal. »Pozdravljen, tuan,« sem rekel, upajoč, da mu bo všeč ta spoštljiva pozornost njegovemu položaju in letom.

»Kdo ste?« je vprašal. »Od kod ste prišli?«

Povedal sem mu, da smo evroazijski delaveli in da skušamo priti na Javo ter se pridružiti osvobodilni armadi. Pogledal je po vrsti Dona, Skinnyja in Roya.

»So ti tudi Evroazijci?«

Prikimal sem.

»Pojdite z menoj.«

Sledili smo mu v veliko, trdno kolibo, ki je stala stran od ostalih. Povabil nas je, naj sedemo na grobe rogovnice, ki so pokrivale prstena tla. S prekritimi nogami se je usedel nam nasproti, roke pa si je položil na kolena.

»Si ti vodja skupine?« je vprašal in me pogledal.

»Da.«

»Od kod ste prišli?«

»Iz Medana.«

»Kako ste prišli tako daleč na jug?«

Povedal sem mu o naši poti po Sumatri, naporih in boleznih in o pomoči, ki smo jo dobili spotoma v kamponjih. Potem sem pokazal na Roya:

»Moj prijatelj je bolan. Mu lahko pomaga?«

»Res je težko bolan,« je rekel. »Umrl bo.«

Medtem ko smo govorili, so vstopili trije domačini in prinesli štiri indijske pletene postelje ter jih razpostavili po kotih. Poglavar me je pogledal.

»Gotovo bi radi ostali nekaj časa tu.«

Domačini so odšli in se čez nekaj minut vrnili s hrano. Prinesli so riž, pomešan z ribami in piščančjim mesom. Po tolikih tednih gladovanja je dišalo preveč dobro, da bi moglo biti resnično. Toda Roy ni zaužil ničesar. Ležal je vznak z zaprtimi očmi in naglo sopal. Ko smo pospravili jed, nam je starec ponudil cigarete, pripravljene iz nekih dišečih listov. Videti je bilo, da je vnet za razgovor. Potem ko sem ga povprašal nekaj običajnih stvari, med drugimi tudi to, kje so Japonci, sem omenil tudi čuden zelen sadež, ki smo ga jedli s tako nenavadnimi posledicami.

Nasmehnil se je. »Ah, Obat Guna, čudežno drevo. To je vse, kar je rekel o tej stvari.«

Ni ga strašnejšega občutka, kot gledati umirajočega človeka in se zavedati, da mu ne moreš pomagati — posebno če si se pretolkel z njim skozi takšne težave, kot smo se mi. Zdal se je Royu že bledlo in skozi njegovega na pol zaprte veke smo videli, da ima čudno rumeno zenice. Skrbno smo ga umili. Z Donom sva zaspala. Skinny pa je do polnoči beled nad njim. Potem me je zbudil, rekoč, da Roy diha normalno in da globoko spi. Pokril sem ga še z odejama in bede nad njim čakal jutranjih ur. Skinny je zaspal.

V temi kolibe sem premišljeval o ceni našega brega. Sedemnajst nas je ušlo, štirje so ostali, a še med njimi eden umira. Odsotno sem začutil v hlačnem žepu košček papirja, na katerega sem si zapisal imena beguncov. Načel sem jih s svinčnikom, toda zaradi vročine in hoje po vodi so bile črke domala zbrisane. Kot možje, ki so nosili ta imena, sem pomislil. Vel razviti — ali morebiti samo treh. Mislil so se mi povenširali k smešljavemu se Patinemu obrazu, ko se je izgubila na palubi »Wakefielda«. Podvomil sem, da jo bom še kdajkoli videl. In kaj bo z našim otrokom? Kako strašno kruta je vojna!

DOKUMENTI DOKUMENTI DOKUMENTI

AUSCHWITZ²⁹

Dnevnik taboriščnega zdravnika

Pripravim brizgalko, ki ga bo rešila... Nato zapustim barako. Zunaj pa izpuhti omarna. Pred trpeči bolnikov obraz se nizajo drugačne slike.

Vidim kapitana, kako premetava koks in ga meče v peči, v katerih gore njegovi rojaki. Gledam ga, kako vstopa obenem z ostalimi člani 12. »Posebne komande« v vrsto, razvrščen za poslednje strele esesovcev, in vidim ga, kako se zgrudi. Mrtev... Za to smrt sem mu vrnil življenje... Zdaj spoznam jasno, da je bilo napačno, kar sem storil malo prej...

Obhod je končan. Vračam se v secirno dvorano. Moji trije pomočniki obducirajo trupla za diarejo umrlih Wolffovih bolnikov. Dela vedno na pretek, vedno znova in znova...

Moji pomočniki so sveže obriti. Njihove srajce so čiste, obleke nove. Noge jim tiče v trdnih, lepih čevljih. Spet so ljudje kot svojčas — doma. V belih krilih, z gumijastimi predpasniki in gumijastimi rokavicami stoje ob secirni mizi. Strokovnjak, ki mu aušviške metode niso znane, bi menil, če bi ta trenutek stopil v dvorano, da je prišel v znanstveni inštitut.

Strokovnjak sem in poslujem tu že tri mesece. Od maja leta 1944. Vem, da je to psevdoznanstven inštitut, zgrajen na napačnih teorijah. Na ravno tako napačnih teorijah kot rasna biologija s svojo fantastično idejo o »Herrenrasse«. Tudi dr. Mengelejevo raziskovanje dvojčkov je le navidezna znanost. Teorija o degeneraciji, s katero hočejo pri prilikavcih in pohabljenih dokazati manjvrednost židovske rase, je prav tako napačna.

Iz te zlagane teorije pa izvajajo upravičenost pokladi celo ljudstvo. Milijone Judov...

Vsi pojmi so potrjeni, zlagani, zaviti v neresničnost in spravljani na najbolj primitiven imenovalec. Vojno krvoprelitje imenujejo »križarsko vojno«. V njihovih očeh so Rusi »divje mongolske tolpe iz Azije«. Francosko ljudstvo je vseskozi zastrupljeno s sifilidom, Angleži, počenši z ministrskim predsednikom Churchillom so sami pijanci, ki žro whisky na debelo in se bodo prej ali slej pogrezili v delirium tremens. — Japonci pa so Arjci in poštenjaki, ker tako zahtevajo politični interesi.

Vse same ponaredbe, goljufija, laž. Nadaljujem lahko v vseh ozirih. Napisne table pred plinskimi celicami, ki oglašajo v sedmerih jezikih, da vodi pot v kopalnice. Na dozah s cyclonom B je napisano, da je v njih prašek zoper mrčes — da res je, zoper mrčes...

Povsod lahko berete spodbudni napis: »Delo osvobaja!« Pred nekaj dnevi sem doživel naslednji prizor: Pred krematorijem so se ustavili trije kamioni, naprtani z živimi okostnjaki. Počasi zlezajo ljudje z vozil. Obrazi so jim čisto rumeni kot citrona. Ko dosepejo na krematorijsko dvorišče, jih ogovorim. Pripovedujejo mi, da so pred tremi meseci odkorakali — vseh skupaj je bilo nad 3000 mož — iz aušviškega taborišča, da bi se zaposlili v tovarni za žvepleno kislino. Mnogo izmed njih jih je pomrlo za različni boleznimi. Teh tri sto, ki stoje na dvorišču krematorija, je zastrupljenih z žvepleno kislino. Odtod rumena barva kože. Odstranili so jih iz tovarne. Poslati jih nameravajo v okrevališče... Čez pol ure vidim okrvavljena trupla ležati pred pečmi...

V juniju ali juliju leta 1944 so razdelili med zapor-nike sto tisoč dopisnic. Vsakdo naj piše svojim znanecem. Najstrože je ukazano kot kraj odpošiljate ne napisati Auschwitz ali Birkenau, temveč »delovno taborišče Waldsee«. Vse dopisnice odpošljejo. Tudi odgovori nanje pridejo v taborišče. Priča sem, kako na dvorišču krematorija zgori na grmadi 50.000 odgovorov na dopis-nice. Čemu tudi ne? Saj bi jih tako ne mogli izročiti naslovljencem. Preden so dospeli ti odgovori, so tudi naslovljenci že zgoreli...

Vsa akcija je bila namenjena le za pomiritev in varanje javnosti. Laž, vse sama laž...

DOKUMENTI DOKUMENTI DOKUMENTI

Charles McCormac

33

BEG IZ SINGAPURA

Sklenili smo, da se bomo izognili Oasthavnu in jo mahnilli proti jugozahodnem koncu otoka, ki ni mogel biti po mojem tako strašno daleč. Potem ko smo precej časa stikali naokrog, smo nalezeli na pot, ki je držala proti jugu. Po tej poti smo jo tudi ubrali. Vode je bilo obilo in mnogokrat smo morali prekoračiti majhne, žuboreče potoke. Našli smo tudi nebroj kokosovih orehov. — Skinny, zdaj že preizkušen vodič, je strokovnjaško plezal na drevesa in nam metal orehe; mehko meso je bilo tečna hrana in sladke sok osvežujoča pijača. Ta večer smo se zgodaj ustavili in ko je stopil Skinny na okrog po hrano, sva z Donom pripravila Royu udobno ležišče za čez noč. Skinny se je hitro vrnil s polnim naročjem malih zelenkastih sadežev, nekoliko podobnih hruškam. Poskusil sem enega. Bil je malce kisel, a nikakor ne neokusen. Vsak je zaužil nekaj teh sadežev in podoba je bila, da smo si potešili glad in žejo. Vlegli smo se, da bi zaspali, a spanca ni hotelo biti; nemirno smo se obračali in počasi sem se ovedel, da me je vznemirilo močno spolno poželenje. Pogledal sem ostale. Zdelo se je, da so tudi oni imeli podobne občutke. Vstali smo in se spogledali. Tako smešno je bilo, da sem bruhnil v smeh. Toda niti smeh — navadno tako učinkovito sredstvo — ni nič zaleglo. Poželenje je trajalo kako uro, potem pa je iznenada splahnelo.

Naslednje jutro smo znova zabredli v pokrajino, poraslo z grmčevjem, kjer se je pot vila med prepleteno podrastjo, ponekod visoko do truh čevljev. Dan za dnem smo korakili goli do pesu, sonce pa je obarvalo naša telesa s temno mahagonijevo barvo. Žive duše nismo srečali, ne človeka, ne živali.

»Pravi domačini smo zdaj,« mi je vsem lepem zagodrnjal Don.

Gorenjska prvakinja v orodni telovadbi med pionirkami govori za naš list

Najprej šola

Gorenjsko prvakinja v orodni telovadbi med pionirkami Natalija Pavlič sem našel na njenem domu. Bila je v kuhinji in pred seboj je imela velik kup zvezkov in knjig. Takoj je bila pripravljena za razgovor:

»V kateri razred hodiš?«

»Hodim v sedmi razred osemelke v Freddvoru.«

»Koliko pa si stara?«

»Sedaj bom imela štirinajst let.«

»Ali se razen učenja ukvarjaš še s čim drugim?«

»Prva je na vsak način šola. Ukvarjam pa se na vsak način tudi s telesno vzgojo, in sicer z orodno telovadbo, pa tudi atletiko in odbojka me privlači.«

»Ali mi lahko poveš, kako ti je uspelo osvojiti najvišji naslov v orodni telovadbi med pionirkami na Gorenjskem?«

»Ne bi mogla trditi, da je bil to samo moj uspeh, marveč tudi vseh tistih vaditeljev v društvu, da bi mi najmlajši dosegli kar najlepše uspehe. Na prvo mesto sodi predsednik društva Ivo Bevc, ki mi je vedno dajal nasvete, kako bom najbolje uspela. Članica društva sem od 1959. leta. Prvič sem nastopila v orodni telovadbi lani na okrajnem prvenstvu pionirjev v Kranju. Med posameznicami sem osvojila 22. mesto, in to me je tudi spodbudilo, da sem šla na tritedenski tečaj perspektivnih orodnih telovadec. Tečaj je organizirala Okrajna zveza Partizana za Go-

renjsko lani v Kepru. Letos sem sodelovala tudi v pionirskem ligaškem tekmovanju v orodni telovadbi, ki sem se z dobrimi rezultati uvrstila v finale med posameznicami. V izredno hudi konkurenci, kjer je nastopilo 22 najboljših pionirk Gorenjske, sem le za nekaj desetink točke prednosti osvojila prvo mesto. Skupaj sem zbrala 37,5 točke.«

»Imaš kakšne posebne načrte?«

»Rada bi postala prava orodna telovadkinja. Znano je tudi nam najmlajšim, da je starejših orodnih telovadec vedno manj na Gorenjskem. Seveda vsem pionirjem želimo, da bi dosegli lepe uspehe na tekmovanjih in da bi uspešno zaključili šolo.«

-an

renjsko lani v Kepru. Letos sem sodelovala tudi v pionirskem ligaškem tekmovanju v orodni telovadbi, ki sem se z dobrimi rezultati uvrstila v finale med posameznicami. V izredno hudi konkurenci, kjer je nastopilo 22 najboljših pionirk Gorenjske, sem le za nekaj desetink točke prednosti osvojila prvo mesto. Skupaj sem zbrala 37,5 točke.«

»Imaš kakšne posebne načrte?«

»Rada bi postala prava orodna telovadkinja. Znano je tudi nam najmlajšim, da je starejših orodnih telovadec vedno manj na Gorenjskem. Seveda vsem pionirjem želimo, da bi dosegli lepe uspehe na tekmovanjih in da bi uspešno zaključili šolo.«

-an

Slovensko-hrvaška košarkarska liga

Težak poraz

Slovan : Triglav 92 : 57

LJUBLJANA, 18. junija — Sinoči je bila na igrišču Slovana na Kodeljevem v Ljubljani odigrana prvenstvena tekma hrvaško-slovenske košarkarske lige med domačim Slovanom in Triglavom iz Kranja. Zasluzeno je zmagal Slovan, saj gostje sploh niso prišli kot celota do izraza. Ta tekma je bila nekakšen derby, ki je odločila, kdo je drugi najboljši slovenski predstavnik v tem tekmovanju.

Skozi vso tekmo so imeli pobudo v rokah domačini, ki so se zlasti odlikovali s točnimi meti na koš, hitrimi in domiselnimi akcijami. Kranjčanov pa od časa do časa sploh ni bilo moč spoznati na igrišču, to zlasti velja za zadnjih 10 minut igre, kjer so bili domačini popoln gospodar. Od gostov so se izkazali le nekateri posamezniki, vendar je bilo to precej premalo za kakršenkoli uspeh ali vsaj minimalni poraz.

Nasploh je v zadnjem času opaziti, da kvaliteta kranjske košarke nazaduje. To se je pokazalo že na predzadnji tekmi s Kvarnerjem, kjer so Kranjčani zmagali komaj z dvema točkama razlike, zlasti še, če upoštevamo, da je Kvarner zadnji na lestvici, brez

dobljene tekme. Pri igralcih ni več borbivosti, niti hitrosti, ki smo jo bili vajeni. Začetni bojevalci so bili vajuji. Začetni bojevalci so bili vajuji. Začetni bojevalci so bili vajuji.

Gledalcev je bilo okoli 500, oba sodnika sta srečanje vodila dobro.

SPORTNA

SREČANJA NA JESENICAH

JESENICE, 18. junija — Danes je bilo tu v okviru republiške košarkarske lige srečanje med ekipama Jesenice in Skofja Loka.

Rezultat: Jesenice : Skofja Loka 43:47 (21:19).

V okviru slovenske teniške lige pa sta se pomerila teniški klub Olimpija in Jesenice.

Rezultat: moški — Olimpija : Jesenice 3:0; ženske — Olimpija : Jesenice 3:0.

Kvalifikacije za vstop v SCL

Dišalo je po zmagi

Jesenice : Kovinar 2 : 2 (2 : 2)

JESENICE, 18. junija — Danes so nogometaši Jesenice, ki so si prej zagotovili naslov prvakov Gorenjske, igrali prvenstveno kvalifikacijsko tekmo s Kovinarjem iz Maribora, ki je prvak mariborske podzveze. Pričakovani smo sicer zmago rutiniranih gostov, vendar so domačini zaigrali proti pričakovanju in bi le z malo več sreče lahko celo zmagali. Tako pa so si priborili neodločen rezultat, ki je kaj slaba podlaga za povratno tekmo v Mariboru.

Ze po začetnih nervoznih minutah je v 9. minuti padel prvi gol za Mariborčane, ki ga je dosegel Povalovec, ki je močno streljal po levi v levi spodnji kot vrat. Tudi Jeseničani so se ogreli in pričeli igrati na obe točki. Tako so izvedli več lepih napadov, ki pa so se žal končali na šestnajstmetrski črti ali pa v avtu. Razburljivi trenutek pred domačim golom je bil v 15. minuti, ko je srednji napadalec Kovinarja z 10 metrov močno streljal proti голу, vendar je neseljni Volarič preprečil nevarnost in žogo odbil čez prečko.

V 19. minuti je Klinar zadel vratnico gostov, le nekaj minut kasneje pa je izenačil tudi rezultat. Ta akcija, ki jo je s strelom mrežo zaključil Klinar, je bila zelo lepa, da jo malokrat vidimo na nogometnih igriščih. Po tem голу je sledilo mnogo hitrih napadov z enega konca igrišča v drugega. V 35. minuti je izkoristil

napako desnega krila Jeseničanov Mariborčan Breznik, ki je povišal rezultat na 2:1. Le tri minute kasneje je Klinar rezultat spet izenačil. Tudi ta gol je bil izredno lep in le njemu se morajo domačini zahvaliti, da so rezultat izenačili.

V drugem polčasu so domačini napravili mnogo lepih priložnosti za dosego gola. Če bi Tišler tako točno našel vrata gostov, kot je našel soigralca Klinarja in če bi Jeseničani izkoristili vse dane priložnosti, bi bil rezultat tekme lahko bolj izdaten v njihovo korist.

Tekmo je sodil zvezni sodnik Tavzes iz Ljubljane zadovoljivo.

Jože Zontar

Zadnji športni rezultati

JUGOSLAVIJA : MAROKO 3:2

Kvalifikacije za II. zvezno nogometno ligo

MLADOST : MARIBOR 0:3

Zabok, 18. junija — V prvi kvalifikacijski tekmi za II. zvezno nogometno ligo je Maribor premagal Mladost iz Zaboka z rezultatom 3:0 in si s tem zagotovil prvi dve točki.

Kvalifikacije za slovensko enosko ligo

GRAFICAR (Ljubljana) : BELA KRAJINA 6:2

JESENICE : KOVINAR 2:2

Tradicionalni lov na ribe na Blejskem jezeru

Bled, 18. junija — Danes je bilo na Bledu mednarodno tekmovanje v lovu rib. Udeležilo se ga je 147 tekmovalcev iz 38 ribiških druščin, in sicer največ iz Slovenije. Te vrste tekmovanje je že četrti zapored in postaja tradicionalna in zelo priljubljena športna prireditve na Bledu ter je tudi po številu udeležencev največja tovrstna prireditev v Jugoslaviji.

Tekmovanje je bilo izvedeno takole: vsak udeleženec je izrebal svoj prostor v dolžini 10 metrov vzdolž obale jezera. Da tekmovanje poteka po predpisih, nadzorujejo lovljenje posebni sodniki; vsakih deset ribičev eden. Udeleženci so tekmovali s plovcem; lovili pa so lahko samo belice in

ostriže. Tekmovanje je bilo izvedeno ekipno in posamezno. Trajalo pa je od 8. do 11. ure dopoldne. Razveseljivo je, da se je te zanimive športne prireditve udeležilo tudi 50 mladincev in dve mladinki. Tekmovanje je pripravila in uspešno izvedla Ribiška družina Bled.

PRVA UGODNA NEDELJA ZA KOPALCE NA BLEDU

Bled, 18. junija — Danes je bil na Bledu pravi poletni turistični vrvež. Ta dan je bila za kopalce in druge obiskovalce prva zelo lepa in topla nedelja po dokaj neugodnih vremenskih razmerah v minulem obdobju. Ob obali in v kopališčih se je že v dopoldanskih urah zbiralo zelo veliko kopalcev, ki so to pot vendarle prišli na svoj račun, saj je bilo ozračje toplo in tudi voda v jezeru. Sprehajališča so bila polna obiskovalcev; veliko jih je obiskalo grad, Straz in druge turistične točke.

jb

SMRTNA NESREČA V ŽELEZARNI

V petek, 16. junija ob 16.30, se je v valjarni tanke pločevine na Javorniku pripetila huda nesreča, pri kateri je izgubil življenje žerjavovodja v jeseniški železarni tov. Friderik Crv. Omenjeni je bil usodnega dne na dopoldanski izmeni in je ob 16.30 opravljal neko delo na žerjavu. Iz doslej neznanih vzrokov je izgubil ravnotežje, padel iz žerjava in bil na mestu mrtve.

Ponesrečeni je vedno vestno in požrtevno opravljal svoje delo, razen tega pa je stalno sodeloval v kulturno-prosvetnem življenju na Jesenicah.

UREDILI SO SPOMINSKI VRTIČEK

KRANJ, 19. junija — Danes opoldne bodo pionirji — člani krožka »Dobre volje« z osnovne šole France Prešeren v Kranju pred svojo šolo odprli spominski vrtiček, ki so ga uredili iz hvaležnosti do žrtev narodnoosvobodilne borbe in v počastitev 20-letnice revolucije.

jb

SPET ZLATA POROKA

KRANJ, 17. junija — Danes je bila na občinskem ljudskem obdoru v Kranju zlata poroka. Jubilant sta bila tokrat Sitar Jože, star 76 let in njegova življenjska tovarišica Sitar, roj. Zerovnik Marijana, stara 74 let iz Predoselj pri Kranju.

Zlatoporočnica sta vse od poroke živela skupaj na malem posestvu. V zakonu se jima je rodilo 13 otrok, od katerih jih je še osem živih. Vse življenje sta bila posvetna in zavedna rodoljuba, kar sta dokazala tudi v letih med zadnjo svetovno vojno. — Stevilnim čestitkam se pridružuje tudi naše uredništvo.

-an

Memorial „Darinke Kumer“ letos za kranjske pionirje

Eno najmnogičnejših pionirskih tekmovanj na Gorenjskem

Preteklo nedeljo se je v Skofji Loki končalo letošnje tradicionalno najmnogičnejše pionirsko tekmovanje društev Partizan za memorial »Darinke Kumer«.

To najmnogičnejše tekmovanje zajame vsako leto po vseh društvih Partizan na Gorenjskem na tisoče pionirjev in pionirk, ki v

izbirnih tekmovanjih skušajo doseči najboljše rezultate in se udeležiti zaključnega tekmovanja. Discipline tega tekmovanja so zelo enostavne in za najmlajše člane društev Partizan zelo priljubljene. Pionirji tekmujejo v tekih, skokih v daljavo, preskokih čez konja, vajah na drogu, plezanju po vrvi, akrobatiki in drugem. Pravico do sodelovanja v finalnem delu tekmovanja imajo samo tista društva, ki nastopajo s tekmovalci v vseh disciplinah. Letošnjega tekmovanja na Gorenjskem so se udeležili tekmovalci iz Gorij pri Bledu, Javornika, Tržiča, Zirovnice, Jesenic, Strazišča, Kranja, Skofje Loke in Bohinjske Bistrice. Zal se letos ni udeležil tekmovanja tudi Bled, ki je doslej branil memorial. Tako, da so morali to pomembno trofejo pu-

stiti za leto dni tekmovalcem iz Kranja, ki so v skupnem plasmanu zbrali največ točk, in sicer 13.386, pred Straziščem, ki je zbral 13.029 točk, J. L. Kom 12.846 točk, itd.

Tekmovanje za prehodni memorial Darinke Kumer je v svoj redni program sprejela pred še-

stim leti Okrajna zveza Partizan za Gorenjsko z namenom, da vsako leto ob tragični smrti znane pionirske vodnice Darinke Kumer iz Kranja počasti njen spomin in obudi udeležencev mnogobojna njen lik in zasluge pri vzgoji pionirskega naraščaja v Partizanu.

-an

MALI OGLASI

PRODAM

Prodam kompletne zavorne bobne, 16 colske. Naslov v oglasnem oddelku 2441

Prodam NSU Primo, 175 cm. Zirkelbach, St. Rozmana 1/5, Kranj 2446

Splošno gradbeno podjetje »Sava« Jesenice razprodaja 2 kom. yprežnih sani in 1 konja. Ogled vsak dan od 6.-14. ure v centralnem skladišču 2476

Podjetje »Vino Kranj« v Kranju ima v prodaji sede ležake z litražo od 1000 do 3000 litrov. Ostale informacije pri upravi podjetja 2498

Prodajam moped Tomos Puch 50 cm. Ogled pri Jeleni, Kranj 2499

Zgradbo s še nedokončano izvršenimi deli prodam. Zgradba je namenjena za gostišče ali okrevališče, nahaja se na idilični točki med Kranjem in Skofjo Loko. Predvsem priporočamo podjetjem in ustanovam. Naslov v oglasnem oddelku Kranj 2500

Prodajam kozo z mladičkom ljubiteljem živali. Poizve se na cesti St. Zagorja 5/A 2501

Več rabljene ženske obleke poceni prodajam. Naslov v oglasnem oddelku 2502

Prodajam Isotto BMW. Naslov v oglasnem oddelku 2503

OSTALO

Trgovsko podjetje Knjigarna »Simon Jenko« Kranj obvešča vse cenjene odjemalce, da bo zaradi beljenja poslovnih prostorov trgovina zaprta 23. in 24. junija 1961. Istočasno obveščamo, da bo trgovina zaprta tudi v dneh 29. in 30. junija ter 1. julija 1961 zaradi polletne inventure. Prosimo vse gospodarske organizacije, ustanove, podjetja in ostale potrošnike, da si pravočasno nabavijo potrebne predmete 2432

Blagajničarka, 2 trgovska pomočnika ali pomočnici in 2 skladiščna delavca sprejme za non-stop trgovina Trgovsko podjetje »Zeleznina«, Kranj 2504

Sprejemam krojaškega vajenca ali vajenka. Krojač Sušnik Ignac, Jezerska 68, Kranj 2505

Preklicujem mesečno avtobusno vozovnico št. 37583, Kranj-Moše na ime Jenko Miha 2506

Obveščam cenjene odjemalce, da bo trgovina zaradi polletne inventure zaprta v dneh 28., 29., 30. junija in 1. julija. V teh dneh se blaga ne bo izdajalo. »Zeleznina«, Kranj 2485

OBJAVE

OBVESTILO

Mlekarna Kranj obvešča potrošnike, da bo poslovalnica na Koroški c. 16. (Pokojninski zavod) od 19. junija dalje odprta tudi popoldne. Delovni čas: dopoldne od 5. do 10. ure in od 15. do 17. ure popoldne.

Direktor:
Ing. Anton Lažič